

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100518

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-07-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Алмаші Василь Миколайович

2. Almashi Vasyl Mykolaiovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 221

Назва наукової спеціальності: Стоматологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 18-07-2023

Спеціальність за освітою: стоматологія

Місце роботи здобувача: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, м. Ужгород, Ужгородський р-н., Закарпатська обл., 88000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 61.051.069

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, м. Ужгород, Ужгородський р-н., Закарпатська обл., 88000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, м. Ужгород, Ужгородський р-н., Закарпатська обл., 88000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.55, 76.29.55.05, 76.09.29, 76.09.29.07

Тема дисертації:

1. Особливості стану та корекції стоматологічного здоров'я у дітей в умовах впливу забруднення екосистеми Верхнього Потисся

2. Peculiarities of the Condition and Correction of Dental Health in Children Under the Influence of Polluted Ecosystem of the Upper Tysa Region

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена вивченню особливостей стану та корекції стоматологічного здоров'я у дітей, які постійно проживають в умовах забрудненої екосистеми транскордонних територій Верхнього Потисся з урахуванням інтенсивності основних стоматологічних захворювань та рівня резистентності емалі, підвищенню ефективності комплексу лікувально – профілактичних заходів з метою зменшення соціально – економічного навантаження. Клінічні спостереження показали, що запропонований диференційований підхід до профілактики сприяє формуванню резистентності емалі, тим самим запобігає розвитку карієсу

зубів. Ендемічна транскордонна територія Верхнього Потисся з нестачею біоактивних мікроелементів у біосфері є практично не змінною, тому профілактика основних стоматологічних захворювань є постійною медико-санітарною проблемою цього регіону. А комплексність підходу в проведенні профілактичних заходів із вирішення питань комунального стоматологічного здоров'я має бути обов'язковим і пріоритетним. На нашу думку, як спільний проект у вирішенні проблем стоматологічного здоров'я дітей регіону Верхнього Потисся, обов'язково потрібно використати результати спільної діяльності із закордонними колегами та партнерами, з метою подальшої розробки екологічноорієнтованих програм профілактики стоматологічних захворювань, які заповнюють оздоровчу нішу, яку не в повному обсязі забезпечують на державному рівні. Для ендогенної профілактики карієсу зубів у цих дітей нами рекомендовано використовувати функціональний харчовий продукт – фіточай загальнозміцнюючий «ДентесВіта», збагачений не лише фтор – йодним компонентом, але й в поєднанні зі своїми фіто складовими, які містять біологічно активні сполуки – флаваноїди, що володіють необхідною антиоксидантною властивістю, яка вкрай важлива, для регіону з високим потенціалом екозабруднення. При використанні фіточаю доцільно врахувати рівень карієсрезистентності емалі, біохімічні показники ротової рідини та гігієнічні індекси ротової порожнини. Отримані результати дослідження дозволили обґрунтувати шляхи підвищення ефективності профілактики карієсу зубів з урахуванням рівнів резистентності емалі на підставі оцінки чинників, що впливають на її формування та обґрунтованого застосування засобів профілактики карієсу зубів, спрямованих на підвищення карієсрезистентності емалі. Ключові слова: карієс, регіон Верхне Потисся, екосистема, діти, підлітки, фотодинамічна терапія, профілактика, стоматологічне здоров'я, резистентність емалі, фітотерапія, зубощелепні аномалії, тривожність, географічні зони, тканини пародонту.

2. The dissertation is devoted to the study of the peculiarities of the condition and correction of dental health in children who constantly live in the conditions of the polluted ecosystem of the cross-border territories of the Upper Tysa region, taking into account the intensity of the main dental diseases and the level of enamel resistance, increasing the effectiveness of the complex of medical and preventive measures in order to reduce the socio-economic load. Clinical observations have shown that the proposed differentiated approach to prevention contributes to the formation of enamel resistance, thereby preventing the development of tooth caries. The endemic cross-border territory of the Upper Tysa with a lack of bioactive microelements in the biosphere is practically unchangeable, therefore the prevention of major dental diseases is a constant medical and sanitary problem of this region. And the comprehensiveness of the approach in carrying out preventive measures to solve the issues of communal dental health should be mandatory and a priority. In our opinion, as a joint project in solving the problems of dental health of children in the Upper Tysa region, it is necessary to use the results of joint activities with foreign colleagues and partners, in order to further develop ecologically oriented programs for the prevention of dental diseases, which fill a health niche that is not fully provided at the state level. For the endogenous prevention of dental caries in these children, we recommend the use of a functional food product - general strengthening phytotea "DentesVita", enriched not only with a fluorine-iodine component, but also in combination with its phyto-components, which contain biologically active compounds - flavonoids, which have the necessary antioxidant property, which is extremely important for a region with a high potential for environmental pollution. When using phytotea, it is advisable to take into account the level of enamel caries resistance, biochemical indicators of oral fluid and hygienic indices of the oral cavity. The obtained results of the study made it possible to substantiate the ways of increasing the effectiveness of dental caries prevention, taking into account the levels of enamel resistance, based on the assessment of factors affecting its formation and the justified use of dental caries prevention tools aimed at increasing enamel caries resistance. Keywords: caries, Upper Tysa region, ecosystem, children, teenagers, photodynamic therapy, prevention, dental health, enamel resistance, phytotherapy, dento-jaw anomalies, anxiety, geographical areas, periodontal tissues.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Потапчук Анатолій Мефодійович

2. Potapchuk Anatolii Mefodiiiovych

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гасюк Наталія Володимирівна

2. Hasiuk Nataliia Volodymyrivna

Кваліфікація: д. мед. н., 14.03.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чухрай Наталія Львівна

2. Chukhrai Nataliia Lvivna

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зомбор Катерина Володимирівна

2. Zombor Kateryna Volodymyrivna

Кваліфікація: к. мед. н., 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білищук Любов Миколаївна

2. Bilyschuk Liubov Mykolaivna

Кваліфікація: к. мед. н., 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

